

ຮຽນພະນະທ່ານ ຮຸນເຊັນ,
ນາຍົກລັດຖະມົນຕີແຫ່ງ ກຳປູເຈຍ,

ຮຽນພະນະທ່ານ ທອງສິງ ທຳມະວົງ,
ນາຍົກລັດຖະມົນຕີແຫ່ງ ສປປ ລາວ,

ຮຽນ ພະນະທ່ານ ຫງວຽນ ຕັນ ດັງ,
ນາຍົກລັດຖະມົນຕີແຫ່ງ ສສ ຫວຽດນາມ,

ຮຽນ ພະນະທ່ານ ຍິງລັກ ຊິນນະວັດ,
ນາຍົກລັດຖະມົນຕີແຫ່ງປະເທດໄທ

ວັນທີ 3 ເມສາ 2014

ເລື່ອງ: ຮ້ອງຂໍໃຫ້ຍົກລັດຖະການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າໃນແມ່ນ້ຳຂອງ

ພະນະທ່ານທີ່ເຄົາລົບ ແລະ ນັບຖື,

ເນື່ອງໃນໂອກາດ ກອງປະຊຸມສູດຍອດຄັ້ງທີ 2 ຂອງຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງ, ສະມາພັນເພື່ອປົກ ປັກຮັກສາ ແມ່ນ້ຳຂອງ ຂໍ້ນ້ອມຖືໂອກາດນີ້ ສະແດງຄວາມເປັນຫວ່າງເປັນໄຍ ຕໍ່ກັບສະຖານະພາບແມ່ນ້ຳຂອງ ໃນປະຈຸບັນ ທີ່ກຳລັງ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກເຂື່ອນໄຟຟ້າທີ່ມີຢູ່ໃນແມ່ນ້ຳຂອງ ລວມທັງຜົນກະທົບທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການເຂື່ອນທີ່ໄດ້ ວາງ ແຜນກໍ່ສ້າງໃນແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ຄວາມຫຼົ້ມເຫຼວດ້ານການຮ່ວມມືໃນການຕັດສິນໃຈຂອງບັນດາປະເທດໃນເຂດ ພາກພື້ນ ກ່ຽວກັບເຂື່ອນພະລັງງານນ້ຳໃນແມ່ນ້ຳຂອງ.

ພວກຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຕະຫນົກຕົວວ່າວິຖີທາງຂອງການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນແມ່ນ້ຳຂອງໃນປະຈຸບັນນີ້ຖືເປັນການບັນທອນຄຳ ໝັ້ນສັນຍາ ແລະ ຈຸດມຸ້ງໝາຍຂອງຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນ້ຳຂອງປີ 1995, ແລະ ທີ່ສາຄັນໄປກວ່ານັ້ນກໍ່ແມ່ນຫຼັກການຂອງ ການ ຮ່ວມມື ທີ່ຄູ່ສັນຍາໄດ້ຕົກລົງກັນເພື່ອປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ບັນດາສິ່ງທີ່ມີ ຊີວິດ ໃນນ້ຳ ພ້ອມດ້ວຍຄວາມດຸ່ນດ່ຽງຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາໃນຂົງເຂດອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ.”¹

¹ MRC (1995), ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງແບບຍືນຍົງ ສະບັບ ລົງວັນທີ 5 ເມສາ 1995. ໜ້າ 5,

ເຂື່ອນທັງໝົດຈຳນວນ 11 ແຫ່ງທີ່ໄດ້ວາງແຜນກໍ່ສ້າງໃນແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມເປັນໄພຂົ່ມຂູ່ເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍ ຫາຍຕໍ່ ຜະລິດຕະພາບເສດຖະກິດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມອັນອຸດົມສົມບູນຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ. ອີງຕາມບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບສະພາບ ອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງປະຈຳປີ 2010 ຂອງຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງໃຫ້ຮູ້ວ່າ ເຂື່ອນໃນແມ່ນ້ຳຂອງ ແມ່ນສັນຍາລັກແຫ່ງ ໄພຂົ່ມຂູ່ໜຶ່ງດຽວທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດທີ່ມີຕໍ່ເຂດດິນບໍລິເວນນ້ຳ, ການປະມົງ ແລະ ວິຖີດຳລົງຊີວິດຂອງຊຸມ ຊົນທ້ອງຖິ່ນໃນເຂດ ແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມ.”²

ບັນດາເຂື່ອນເຫຼົ່ານີ້ ເປັນບັນຫາຕົ້ນຕໍບັນທອນຄວາມອຸດົມສົມບູນ, ຜະລິດຕະພາບ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊັບ ພະຍາກອນປາໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ; ເປັນອຸປະສັກປົດກັ້ນເສັ້ນທາງເຄື່ອນຍ້າຍຂອງປາ ເຊິ່ງຈະນຳໄປສູ່ຄວາມສູນເສຍຢ່າງ ໃຫຍ່ຫຼວງແກ່ຊັບພະຍາກອນປາໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ. ຖ້າຫາກວ່າເຂື່ອນທັງໝົດ 11 ແຫ່ງຖືກສ້າງຂຶ້ນໃນສາຍແມ່ນ້ຳຂອງ ເມື່ອໃດເມື່ອນັ້ນກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ເກີດການສູນເສຍດ້ານການປະມົງທີ່ມີຕົວເລກສູງປະມານ 550,000-880,000 ໂຕນ - ເທົ່າກັບການສູນເສຍຊັບພະຍາກອນປາ³ ປະມານ 26 - 42%. ຜູ້ຊ່ຽວຊານດ້ານການປະມົງໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ໃນປະຈຸ ບັນນີ້ ບໍ່ມີເທັກໂນໂລຢີທີ່ທັນສະໄໝຊະນິດໃດອີກແລ້ວທີ່ຈະສາມາດຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໂຄງການເຂື່ອນ ເຫຼົ່ານີ້ ທີ່ຈະມີຕໍ່ການປະມົງໃນເຂດອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ. ການສູນເສຍໃນສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ຈະເປັນບັນຫາບັນທອນຄວາມໝັ້ນຄົງ ດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ວິຖີການດຳລົງຊີວິດຂອງຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນໃນທົ່ວຂົງເຂດອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງແຫ່ງນີ້.

ການປ່ຽນແປງດ້ານອຸທິກກະສາດ ແລະ ນິເວດວິທະຍາອັນເກີດມາຈາກຜົນກະທົບຂອງເຂື່ອນທີ່ສ້າງຂຶ້ນ ໃນແມ່ນ້ຳ ຂອງຈະເຮັດໃຫ້ເກີດການປ່ຽນແປງແກ່ລະບົບນິເວດອັນສະຫຼັບສັບຊ້ອນຂອງແມ່ນ້ຳຂອງຢ່າງບໍ່ມີວັນທີ່ຈະສາມາດຟື້ນຟູ ໃຫ້ ຄົນສູ່ສະພາບປົກກະຕິໄດ້. ບັນຫານີ້ຈະນຳມາເຊິ່ງຄວາມສູນເສຍຊີວະນາໆພັນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເກີດການກົດຕັນກະແສ ການໄຫຼຂອງທາດສານອາຫານທີ່ອຸດົມສົມບູນໄປຍັງເຂດສາມຫຼ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງ.

ໄປຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ, ເຂື່ອນໃນແມ່ນ້ຳ ຂອງເຫຼົ່ານີ້ຈະສົ່ງຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງໃຫ້ແກ່ປະຊາຄົມໃນເຂດແມ່ນ້ຳຂອງຕອນ ລຸ່ມຢ່າງຮ້າຍແຮງ ແລະ ທັງເປັນການ ກະທົບ ຕໍ່ແບບແຜນການດຳລົງຊີວິດ, ວັດທະນະທຳ, ແນວຄິດຈິດໃຈຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ດ້ານສະບຽງ ອາຫານໃນຂົງເຂດ ເຊິ່ງຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ປະຊາກອນຢ່າງໜ້ອຍປະມານ 40 ລ້ານຄົນ ໃນເຂດອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມ ອີກດ້ວຍ. ແນ່ນອນວ່າຜົນກະທົບນີ້ ຈະມີຜົນໂດຍກົງຕໍ່ປະຊາກອນຫຼາຍກວ່າ 106,000 ຄົນ ໂດຍສະເພາະ ຜູ້ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຍົກຍ້າຍຈາກຖິ່ນຖານບ້ານເກີດຂອງຕົນໄປອາໄສຢູ່ແຫ່ງໃໝ່ ເຊິ່ງ ປະຊາຊົນເຫຼົ່ານີ້ມີແນວໂນ້ມສູງທີ່ຈະມີຊີວິດ ແລະ ຊະຕາກຳຕົກຢູ່ໃນທ່າມກາງຄວາມທຸກຍາກຫຼາຍກວ່າເກົ່າເທົ່າທີ່ ເຄີຍປະສົບມາ.

ສະພາບແມ່ນ້ຳຂອງໃນເວລານີ້ໄດ້ປ່ຽນແປງໄປຈາກ 4 ປີກ່ອນ ໃນເວລາທີ່ພະນະທ່ານພົບປະກັນໃນກອງປະຊຸມສຸດ ຍອດຄັ້ງທີ່ 1 ຂອງຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງທີ່ເມືອງຫົວຫົນປະເທດໄທ. ເຂື່ອນໄຟຟ້າແມ່ນ້ຳຂອງແຫ່ງທຳອິດ - ເຂື່ອນໄຊຍະບູລີ ໄດ້ເລີ່ມການກໍ່ສ້າງ ໃນທ່າມກາງກະແສການຂັດຄ້ານຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກຄະນະກຳມາທິການ ແມ່ນ້ຳຂອງ ທີ່ບໍ່ສາມາດບັນລຸຂໍ້ຕົກລົງກັນໄດ້ໃນບັນດາປະເທດອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມ. ເວລານີ້ປາກົດວ່າກຳລັງ

² MRC (2010), *ບົດລາຍງານກ່ຽວກັບສະພາບອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງສະບັບປີ 2010*. ໜ້າ 94.
³ MRC (2010), *ຍຸດທະສາດການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມຂອງເຂື່ອນພະລັງງານນ້ຳໃນສາຍແມ່ນ້ຳຂອງ*. ໜ້າ 17

ຈະມີການຕັດສິນໃຈກ່ຽວກັບການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນຮູຊະໂຮງໃນສາຍແມ່ນໍ້າຂອງ. ໃນໄລຍະ 4 ປີຜ່ານມາ, ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງບໍ່ສາມາດສະແດງບົດບາດຂອງຕົນ ແລະ ບໍ່ສາມາດດຳເນີນການຕັດສິນໃຈໃດໆໃນຂອບເຂດ ທີ່ຕົນເອງຮັບ ຜິດຊອບໄດ້. ອະນາຄົດຂອງແມ່ນໍ້າຂອງ ກໍ່ຄືອະນາຄົດຂອງຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງໃນປະຈຸບັນ ກຳລັງຕົກຢູ່ໃນ ສະພາບຫຼໍ່ແຫຼມ.

ຂໍ້ຕົກລົງແມ່ນໍ້າຂອງປີ 1995 ຕະໜັກເຖິງ “ຄຸນຄ່າມະຫາສານ” ຂອງອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ ທີ່ມີຕໍ່ “ບັນດາ ປະເທດ ໃນເຂດອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ.” ເພາະສະນັ້ນ, ພວກເຮົາ ຈຶ່ງ ເລັ່ງທວງບັນດາທ່ານຜູ້ນຳທັງຫຼາຍຈຶ່ງດຳເນີນການທຸກ ຢ່າງ ທີ່ຈຳເປັນເພື່ອປົກປັກຮັກສາ ແລະ ອະນຸລັກອະນາຄົດຂອງແມ່ນໍ້າຂອງ. ຍ້ອນເຫັນໄດ້ຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງຂອງ ເຂື່ອນໃນແມ່ນໍ້າຂອງຄືແນວນັ້ນ, ພວກເຮົາຈຶ່ງຮຽກຮ້ອງມາຍັງພະນະທ່ານຈຶ່ງພິຈາລະນາຍົກເລີກ ການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ ທັງໝົດທີ່ມີແຜນກໍ່ສ້າງໃນແມ່ນໍ້າຂອງ, ໃນນັ້ນກໍ່ແມ່ນລວມທັງຂໍໃຫ້ຢຸດເຊົາການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນໄຊຍະບູລີ ແລະ ເຂື່ອນຮູ ຊະໂຮງ ພ້ອມທັງໂຄງການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນຕ່າງໆທີ່ຈະນຳມາເຊິ່ງຄວາມເສຍຫາຍໃນສາຂາແມ່ນໍ້າຂອງ ໂດຍທັນທີ ເຊັ່ນເຂື່ອນເຊຊານ 2 ເປັນ ຕົ້ນ ແລະ ຮຽກຮ້ອງມາຍັງພະນະທ່ານຈຶ່ງຖືເອົາໂອກາດກອງປະຊຸມສຸດຍອດຂອງຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງຄັ້ງທີ 2 ນີ້ ມາເປັນເວທີປຶກສາຫາລືກົນໄກທາງດ້ານກົດໝາຍ ທີ່ຈະຊ່ວຍເສີມສ້າງໃຫ້ການຮ່ວມມື ກັນໃນເຂດພາກພື້ນມີຄວາມຄວາມເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ ພ້ອມທັງການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມຂວ້າມ ຊາຍແດນ ແລະ ການປຶກສາຫາລືເປີດກວ້າງມວນຊົນ. ທີ່ສຳຄັນຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ ກໍ່ຄືຮຽກຮ້ອງມາຍັງພະນະທ່ານຈຶ່ງ ພິ ຈາລະນາ ຮັບຟັງສຽງຂອງປະຊາຊົນທີ່ອາໄສດຳລົງຊີວິດຢູ່ຕາມສາຍແມ່ນໍ້າຂອງ ໂດຍສະເພາະຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກເຂື່ອນ ຢູ່ໃນເວລານີ້ ກ່ຽວກັບທາງເລືອກຕ່າງໆເພື່ອແບ່ງປັນຄ່າ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງການພັດທະນາຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດຂອງແມ່ນໍ້າຂອງໃຫ້ດີກວ່າທີ່ເປັນຢູ່ໃນເວລານີ້.

ຮຽນມາຍັງພະນະທ່ານດ້ວຍຄວາມເຄົາລົບ ແລະ ນັບຖືຢ່າງສູງ.

ສະມາຊິກສະມາພັນເພື່ອການປົກປັກຮັກສາແມ່ນໍ້າຂອງ

3S Rivers Protection Network (3SPN)

Ashramsangsok

BothENDS, The Netherlands

Cambodian Human Rights and Development Association (ADHOC)

Cambodian Rural Development Team (CRDT)

Cambodian Volunteers for Society (CVS)

Center for Social Research and Development (CSR)

Center for Water Resources Conservation and Development (WARECOD)

Community Economy Development (CED)

Community Resource Centre (CRC)

Conservation and Development on Cambodia (CDCam)

Culture and Environment Preservation Association (CEPA)

EarthRights International

EcoSun Cambodia
Environmental Cooperation and Tourism Organization (CETO)
E-san Human Rights and Peace Information Center
Finnish Asiatic Society
Fisheries Action Coalition Team (FACT)
Green Earth Volunteers
Green Innovation and Development Center (GreenID)
International Rivers
Khmer Farmer's Association (KFA)
Law and Policy of Sustainable Development Research Center (LPSD)
Living River Siam
Mekong Conservation Group, Loei Province, Thailand
Mekong Energy and Ecology Network (MEE Net)
Mekong Social and Environmental Center for Children Development, Thailand
Mekong Watch
Mekong-Lanna Network for Conservation of Natural Resources and Culture
Mlub Prumvihearhor Center (MPC)
My Village Organization (MVi)
Naming River Basin People Assembly
Network of Community Council in Nong Khai Province, 53 sub-districts, Thailand
Network of Mekong Community Council, 7 Northeastern Provinces, Thailand
Northeast Rural Development Organization (NRD)
Northeastern Citizen Network for Homeland Protection, Thailand
Northeastern Network on Land, Water, Fishery, Forest, and Mining, Thailand
Northern River Basin People Assembly
Northern Thailand River Network
Orphya Institute
Palang Thai
People and Nature Reconciliation (PanNature)
Ponlok Khmer
Rak Chiang Khan Group

Redd-Monitor

Salween Rivers Network

Save the Forest Group, Tambol Sa-eab

Stop Mae Chaem dam and Pha Wing Chu Committee

Sustainable Energy and Justice Working Group, Ubon Ratchathani Province

Takorn Yom Youth Group

Thai Climate Justice Working Group, Mae Hong Son

Thai Water Partnership

The NGO Forum on Cambodia (NGOF)

Towards Ecological Recovery and Regional Alliance (TERRA)

Vietnam Rivers Network

World Rainforest Movement